

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i: MAT1100 — Kalkulus
Eksamensdag: Fredag 10. desember 2010.
Tid for eksamen: 09:00 – 13:00.
Oppgavesettet er på 4 sider.
Vedlegg: Formelsamling, svarark.
Tillatte hjelpemidler: Godkjent kalkulator.

Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.

Første del av eksamen inneholder 10 flervalgsoppgaver som teller 3 poeng hver. Det er bare ett riktig svaralternativ på hver av disse oppgavene. Hvis du svarer galt, eller lar være å svare, får du null poeng. Du blir altså ikke "straffet" for å gjette.

Svarene føres på eget svarark og leveres sammen med resten av besvarelsen. Andre del av eksamen inneholder tradisjonelle oppgaver. I denne delen teller hver av de 7 delspørsmålene 10 poeng. I andre del av eksamen må du begrunne hvordan du har kommet fram til resultatene dine. Svar som ikke er begrunnet, får 0 poeng selv om de er riktige. *Lykke til!*

Del 1

Oppgave 1. (3 poeng). Den partiellderiverte $\frac{\partial f}{\partial y}$ til funksjonen

$$f(x, y) = \ln(1 + x^2 + y^2) \text{ er}$$

- A $1/(1 + x^2 + y^2)$
- B $2y/(1 + x^2 + y^2)$
- C $2y/(1 + x^2 + y^2)^2$
- D $2y \ln(1 + x^2 + y^2)$
- E $1/(1 + 2y)$

Oppgave 2. (3 poeng). Funksjonen

$$f(x, y, z) = x^2 + y^2 - 2z,$$

vokser i punktet $(1, -1, 0)$ raskest i retningen

- A $(1, 2, 0)$
- B $(2, 2, -2)$
- C $(-2, 2, -2)$
- D $(1, -1, -1)$
- E $(0, 0, 1)$

(Fortsettes på side 2.)

Oppgave 3. (3 poeng). Den retningsderiverte $f'(\mathbf{a}; \mathbf{r})$ til funksjonen $f(x, y) = \cos(x^2 + y^2)$ når $\mathbf{a} = (\sqrt{\pi}/2, \sqrt{\pi}/2)$ og $\mathbf{r} = (\sqrt{\pi}, \sqrt{\pi})$ er

- A 0
- B $-\pi$
- C $-\sqrt{\pi}$
- D -2
- E -2π

Oppgave 4. (3 poeng). Arealet til parallelogrammet utspent av vektorene $(2, -3)$ og $(1, 2)$ er

- A 1
- B 3
- C 5
- D 7
- E 9

Oppgave 5. (3 poeng). Den inverse til matrisen

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 3 \end{pmatrix} \text{ er}$$

- A $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}$
- B $\frac{1}{3} \begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 0 & -3 \end{pmatrix}$
- C $\frac{1}{3} \begin{pmatrix} -3 & 2 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$
- D $\frac{1}{3} \begin{pmatrix} 3 & -2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$
- E $\frac{1}{3} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -2 & 3 \end{pmatrix}$

Oppgave 6. (3 poeng). Integralet

$$\int_0^1 x\sqrt{1-x^2} dx \text{ er}$$

- A $1/3$
- B $1/2$
- C $2/3$
- D 1
- E $3/2$

(Fortsettes på side 3.)

Oppgave 7. (3 poeng). Den deriverte til funksjonen (definert for $x > 1$)

$$f(x) = \int_{\ln(x)}^x t \sin(t) dt \text{ er}$$

- A 0
- B $x \sin(x) - \ln(x) \sin(\ln(x))$
- C $x \sin(x) + \ln(x) \cos(\ln(x))/x$
- D $x \sin(x) - \ln(x) \sin(\ln(x))/x$
- E Funksjonen er ikke deriverbar

Oppgave 8. (3 poeng). Volumet til parallellepipedet uspent av vektorene $(1, 1, 1)$, $(1, 1, -1)$ og $(0, 2, 0)$ er

- A 5
- B 4
- C 3
- D 2
- E 1

Oppgave 9. (3 poeng). Funksjonen

$$f(x) = \int_0^x \frac{\sin(t)}{t} dt, \quad x \geq 0,$$

- A er konveks
- B har lokale maksimum i $x = (2n + 1)\pi$, $n = 0, 1, 2, 3, \dots$
- C har lokale minimum i $x = (2n + 1)\pi$, $n = 0, 1, 2, 3, \dots$
- D har vendepunkt i $x = n\pi$, $n = 1, 2, 3, \dots$
- E er voksende

Oppgave 10. (3 poeng). Følgen gitt ved $a_0 = 0$,

$$a_{n+1} = \frac{1}{1 + a_n} \text{ for } n \geq 0, \text{ er konvergent.}$$

Da blir grensen $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$ lik

- A 0
- B $\frac{1}{2}(\sqrt{5} - 1)$
- C $\frac{1}{2}(-\sqrt{5} - 1)$
- D $\frac{1}{2}\sqrt{2}$
- E $e/2$

(Fortsettes på side 4.)

Del 2**Oppgave 11.**

a) (10 poeng). Regn ut det ubestemte integralet

$$\int \ln(1 + x^2) dx.$$

b) (10 poeng). Regn ut det uegentlige integralet

$$\int_0^{\infty} \sin(x)e^{-x} dx.$$

Oppgave 12. (10 poeng). Skissér området i det komplekse planet gitt ved at $\operatorname{Re}(iz) \geq |z|^2$.

Oppgave 13. (10 poeng). Sett

$$f(x) = \frac{1}{2}x|x|, \quad x \in \mathbb{R}.$$

Hvor er f deriverbar? Hvor er f konveks og hvor er f konkav?

Oppgave 14. (10 poeng). Sett

$$L_n = \lim_{x \rightarrow 0^+} x (\ln(x))^n, \quad n = 0, 1, 2, 3, \dots$$

Finn L_0 , og vis rekursjonsformelen $L_n = -nL_{n-1}$. Bruk dette til å finne L_n .

Oppgave 15. La A være 3×3 matrisen

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

a) (10 poeng). Regn ut A^2 , A^3 og A^4 .

b) (10 poeng). Finn en formel for A^n , og bevis denne formelen ved induksjon.

SLUTT